

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto
Jarmo Kukkonen

Yrittäjän eläkelain (YEL) 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullinen määrä vuodelta 2022 sekä yrittäjän eläkeasetuksen 3 §:ssä määrätty selvitys yrittäjän eläkelain 140 §:n 2 momentissa tarkoitetusta valtion osuuden ennakosta

Eläketurvakeskus lähettää tässä selvityksen YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä vuodelta 2022 sekä selvityksen, jonka perusteella ministeriö tarkistaa vuoden 2023 jälkimmäisen puoliskon YEL-ennakkoerien määrän.

Valtion osuuden lopullinen määrä vuodelta 2022

Tämän selvityksen mukaan valtion osuus vuodelta 2022 per 1.7.2023 on 411 275 809 euroa ja eläkemeno oli 1 472 510 797 euroa per 1.7.2023.

Valtioneuvoston asetuksen yrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta (YEA) 3 §:n 3 momentin mukaan Eläketurvakeskuksen on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle selvitys YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä toukokuun 15 päivään mennessä. Selvitys annetaan sosiaali- ja terveysministeriölle lopullisen valtion osuuden vahvistamista varten.

Tämän selvityksen mukaan valtio on maksanut Eläketurvakeskukselle ennakkoeriä yhteensä 418 559 013 euroa per 1.7.2023, joten heinäkuun 2023 tarkistuserä on 7 283 204 euroa valtiolle saamista.

Vuoden 2023 jälkimmäisen puoliskon ennakkoerien tarkistus

Tämän selvityksen mukaan tarkistettu arvio valtion osuudesta vuodelle 2023 on 480,3 miljoonaa euroa per 1.7.2023. Marraskuussa 2022 sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti vuoden 2023 valtion osuuden ennakoksi 487,5 miljoonaa euroa.

Nyt arvioitu valtion osuus on pienentynyt 7,2 miljoonaa euroa marraskuussa 2022 vahvistettuun valtion osuuteen verrattuna. Arvio vuoden 2023 eläkemenosta on suurentunut 41,6 miljoonaa euroa (+2,7 %) ja arvio

vuoden 2023 vakuutusmaksutulosta on kasvanut 48,4 miljoonaa euroa (+4,2 %). Tarkemmat luvut löytyvät liitteistä.

Nyt arvioiduissa työtulosummassa ja maksutulossa on otettu huomioon viimeisimmät toteutuneet tiedot, aiempien vuosien kehitystä sekä hallituksen esityksen HE 102/2022 vp esimerkkilaskelman 2 oletusten mukainen muutos työtuloihin huomioiden myös sosiaali- ja terveystieteiden tekemät muutokset hallituksen esitykseen. Indeksioletukset ovat valtiovarainministeriön 7.3.2023 päivätystä ennusteesta lukuun ottamatta vuoden 2028 indeksejä, jotka ovat ETK:n indeksioletuksista.

Pyydämme ystävällisesti lähettämään päätöksen valtion osuuden lopullisesta määrästä sekä ennakon tarkennuksesta sähköpostilla osoitteeseen kustannustenjakko @ etk.fi. Pyydämme päätöstä viimeistään 5.6.2023 YEA:n mukaisesti. Pyydämme maksamaan ennakon Eläketurvakeskuksen Osuuspankissa olevalle pankkitilille FI87 5723 3310 0000 61. Tarkistuserä eli valtion osuuden ennakon ja samalle kalenterivuodelle vahvistetun valtion osuuden lopullisen määrän erotus voidaan yhdistää kuluvaan vuoden heinäkuulle vahvistetun valtion osuuden ennakon kanssa YEA 3 §:n 4 momentin mukaisesti. Pyydämme ilmoitusta siitä, yhdistetäänkö erät, osoitteeseen kustannustenjakko @ etk.fi.

Eläketurvakeskus

Ismo Risku

Jaakko Aho

Liitteet

1. Laskelma YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä ja YEL 140 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ennakkoeurista vuodelta 2022.
2. Valtion osuuden määrittämisessä tarvittavat suureet vuosina 2022–2023.
3. YEL:n valtion osuuden ennuste vuosille 2023–2028.
4. Työtulosumman arviointia.

SU/Eeva Poutiainen

15.5.2023

Laskelma YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä ja YEL 140 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ennakkoeristä vuodelta 2022**Valtion osuuden lopullinen määrä ja ennakkoerät sekä valtiolle maksettava summa**

Vuosi 2022	per 1.7.2023
Valtion osuuden lopullinen määrä	411 275 809
Valtion osuuden YEL 140 §:n 2 momentissa tarkoitetut ennakkoerät yhteensä	418 559 013
Valtion osuuden lopullisen määrän ja ennakkoerien erotus	-7 283 204

Valtion osuuden ennakkoerät eriteltyinä kuukausittain korkouttamattomina:

Valtion osuuden ennakko vuonna 2022	
Tammikuu	35 366 666
Helmikuu	35 366 666
Maaliskuu	35 366 666
Huhtikuu	35 366 666
Toukokuu	35 366 666
Kesäkuu	35 366 666
Heinäkuu	33 783 334
Elokuu	33 783 334
Syyskuu	33 783 334
Lokakuu	33 783 334
Marraskuu	33 783 334
Joulukuu	27 883 328

Eläketurvakeskus maksaa YEA 3 §:n 4 momentin mukaan valtion osuuden lopullisen määrän ja ennakkoerien erotuksen euroa valtiolle viimeistään valtion osuuden vahvistamista seuraavan heinäkuun kolmantena pankkipäivänä.

SU/Eeva Poutiainen

15.5.2023

Valtion osuuden lopullisen määrän laskenta

YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitettun valtion osuuden lopullinen määrä vuodelta 2022 per 1.7.2023 on

$$(1 + r_v^m)^{\frac{361}{360}} [\sum (H_{2022}^y - B_{2022}^y + P_{2022}^a) - Y_{2022}^y]^+ = 411\,275\,809 \text{ €}$$

Lopullisen valtion osuuden määrittämisessä tarvittavat suureet vuonna 2022:

Valtion osuuden perustana olevat suureet	per 1.7.2022	per 1.7.2023
Yhteisesti kustannettava YEL-eläkemeno*) H_{2022}^y	1 440 367 192,42	1 472 510 797,17
YEL 138 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu B_{2022}^y	1 124 932 291,13	1 150 036 569,49
YEL 139 §:n 2 momentissa tarkoitettut avoimet maksut P_{2022}^a	86 863 122,00	88 801 581,77
Valtion osuus ennen ylitteen vähentämistä	402 298 023,29	411 275 809,46
Ylite Y_{2022}^y	0,03	0,03
Valtion osuus	402 298 023,26	411 275 809,00

*) Sisältää YEL-lisäeläketurvan yhteisesti kustannettavia osia 2 255 296,85 euroa per 1.7.2022.

Korko $r_v^m = 2,00\%$ 31.12.2022 saakka ja $2,45\%$ 1.1.2023 lähtien. Valtion osuuden loppusumma sen jälkeen, kun ylite on vähennetty, on korkoutettu hetkelle 1.7.2023 ja pyöristetty yhden euron tarkkuuteen. Kaikki taulukoissa esitetyt luvut ovat eläkelaitoskohtaisten lukujen summia lukuun ottamatta ylitettä, B_{2022}^y -rahastoa ja kerrointa q^s , jotka lasketaan Eläketurvakeskuksessa.

SU/Eeva Poutiainen

15.5.2023

Kustannustenjakoperusteiden kohdan 4.2.1. mukaan lasketun B^y -vastuun määrittämisessä tarvittavat suuret vuonna 2022:

B_{2022}^y -vastuun lähtösuureet	per 1.7.2022
Vakuutusmaksuvastuu \bar{V}_{2021} per 31.12.2021	88 047 966,00
YEL-perusturvan maksutulo P_{2022}	1 108 227 644,00
Palkattomien kustannustenjaon kerroin q_{2022}^s	0,002590
Työtulosumma $\sum t_{2022} \frac{S_{2022}}{360}$	4 775 023 497,00
Teoreettinen hoitokulu H_{2022}	61 685 808,00
YEL 138 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu B_{2022}^y	1 124 932 291,13

Perustekorko $r_v = 6,25\%$ 31.12.2022 saakka.

YEL:n mukaisen eläkevakuutuksen laskuperusteiden mukaan lasketun teoreettisen hoitokulun määrittämisessä tarvittavat suuret vuonna 2022:

Teoreettisen hoitokulun H_{2022} lähtösuureet	per 1.7.2022
Työtulosumma $\sum t_{2022} \frac{S_{2022}}{360}$	4 775 023 497,00
N_{2022}	252 991
N_{2022}^E	147 103
Teoreettinen hoitokulu	61 685 808,00

SU/Eeva Poutiainen

15.5.2023

Valtion osuuden määrittämisessä tarvittavat suuret vuosina 2022 ja 2023

Valtion osuuden perustana olevat suuret per 1.7.v, miljoonaa euroa	2022 selvitys 15.10.2021	2022 selvitys 13.5.2022	2022 selvitys 13.10.2022	2022 selvitys 15.5.2023	2023 selvitys 13.10.2022	2023 selvitys 15.5.2023
1. Yhteisesti kustannettava YEL-eläkemeno	1 436,4	1 435,5	1 435,9	1 440,4	1 540,8	1 582,4
- vanhuuseläkkeet	1 230,1	1 232,0	1 237,3	1 241,9	1 325,9	1 366,3
- ositt. varh. vanhuuseläkkeet	16,8	16,4	16,4	17,4	18,9	26,4
- työkyvyttömyyseläkkeet	82,3	81,9	75,0	75,2	81,4	78,8
- kuntoutusrahat	7,2	6,1	7,3	6,0	7,9	5,1
- työuraeläkkeet	0,9	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
- perhe-eläkkeet	98,9	98,7	99,6	99,6	106,7	105,7
- osa-aikaeläkkeet	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0
2. YEL 138 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu	1 097,6	1 107,3	1 113,7	1 124,9	1 142,2	1 190,6
- vakuutusmaksuvastuu tilivuotta edeltäneen vuoden lopussa	86,4	88,0	88,0	88,0	89,5	89,5
- YEL-maksutulo	1 083,0	1 089,7	1 096,1	1 108,2	1 127,4	1 176,1
- teoreettinen hoitokulu	61,9	60,7	60,8	61,7	63,2	62,6
- työtulosumma tvSv	4 683,8	4 723,8	4 750,6	4 775,0	4 897,0	5 083,3
3. YEL 139 §:n 2 momentissa tarkoitettavat avoimet maksut	85,6	86,7	86,8	86,9	88,8	88,6
4. Valtion osuus	424,4	414,9	409,0	402,3	487,5	480,3
5. Vahvistettu valtion osuus	424,4	414,9	409,0		487,5	

YEL:n valtion osuuden ennuste

VM:n 7.3.2023 indeksioletukset, paitsi vuoden 2028 indeksit ETK:n oletuksista

Lähtötiedot/indeksit, korot ja qsv-kerroin

	Työeläke- indeksi	Palkka- kerroin	Kuluttaja- hinta- indeksin muutos, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Peruste- korko 1+rv	Vakuutus- maksu- korko 1+rm	Palkatto- mien kust. jaon qsv- kerroin	Maksu % alle 53-v. ja yli 62-v.	Maksu %, 53-62- vuotiaat	Keskim. maksu % (ei huom. aloitt. alea)	Keskim. maksu % (maksu- tulo/työ- tulo- summa)
2018	2548	1.391	1.1	1.7	1.0550	1.0200	0.001929	24.1	25.6	24.6	23.1
2019	2585	1.417	1.0	2.1	1.0525	1.0200	0.002134	24.1	25.6	24.6	23.2
2020	2617	1.446	0.3	1.9	1.0500	1.0200	0.002374	24.1	25.6	24.6	23.1
2021	2631	1.465	2.2	2.4	1.0475	1.0200	0.002454	24.1	25.6	24.6	23.1
2022	2691	1.501	7.1	2.5	1.0625	1.0200	0.002590	24.1	25.6	24.6	23.2
2023	2874	1.558	5.5	4.6	1.0500	1.0245	0.002887	24.1	25.6	24.6	23.1
2024	3013	1.645	2.5	3.8	1.0550	1.0280	0.003073	24.1	25.6	24.6	23.1
2025	3094	1.694	1.6	3.1	1.0550	1.0260	0.003231	24.1	25.6	24.6	23.2
2026	3155	1.740	2.0	3.0	1.0525	1.0260	0.003409	24.4	24.4	24.4	23.0
2027	3225	1.789	2.0	3.0	1.0525	1.0260	0.003599	24.4	24.4	24.4	23.1
2028	3240	1.813	2.0	3.0	1.0525	1.0260	0.003800	24.4	24.4	24.4	23.1

Tulokset/eläkemeno

	Varsinai- set vanhuus- eläkkeet, milj. €	Osittai- set var- hennetut vanhuuse läkkeet, milj. €	Työkyvyt- tömyys- eläkkeet, milj. €	Kuntoutus- rahat, milj. €	Työura- eläkkeet, milj. €	Perhe- eläkkeet, milj. €	Osa-aika- eläkkeet, milj. €	Eläkemeno yhteensä, milj. €
2018	1 050.1		78.2	6.6		94.0	4.2	1 243.2
2019	1 103.2	12.5	77.1	7.0	0.0	94.9	1.7	1 296.5
2020	1 152.8	13.8	76.8	7.2	0.0	95.6	0.8	1 347.0
2021	1 187.3	14.9	75.4	7.4	0.0	95.5	0.4	1 380.9
2022	1 241.9	17.4	75.2	6.0	0.1	99.6	0.2	1 440.4
2023	1 366.3	26.4	78.8	5.1	0.1	105.7	0.0	1 582.4
2024	1 453.7	25.7	83.7	5.4	0.1	111.7	0.0	1 680.2
2025	1 515.7	24.6	87.5	5.6	0.1	115.6	0.0	1 749.1
2026	1 569.4	23.1	91.0	5.9	0.1	118.8	0.0	1 808.2
2027	1 629.2	22.7	95.0	6.1	0.1	122.3	0.0	1 875.4
2028	1 665.1	22.8	96.8	6.2	0.1	123.8	0.0	1 914.9

Tulokset/työtulosumma ja maksutulo

	Työtulo- summa tvSv, milj. €	Maksu- tulo P, milj. €	Avoimet Pa, milj. €	Rahasto V 31.12.v-1, milj. €	Rahasto By, milj. €	53-62-v. osuus vuoden lopun työtulo- summasta	Alle 53-v. ja yli 62-v. osuus työtulo- summasta	Maksutulon muutos, % poistettu maksu%- ja palkka- kerroin- muutos	Työtulo- summan muutos, % poistettu palkka- kerroin- muutos	Avoimet/ Maksutulo , %	qy-kerroin
2018	4 613.4	1 064.8	82.2	84.9	1 080.2	0.333	0.667	-1.9 %	-2.2 %	7.7 %	1.00
2019	4 619.6	1 073.7	83.1	84.4	1 085.0	0.338	0.662	-1.0 %	-1.7 %	7.7 %	1.00
2020	4 609.9	1 067.1	84.7	85.3	1 082.7	0.344	0.656	-2.6 %	-2.2 %	7.9 %	1.00
2021	4 638.0	1 072.5	86.0	86.8	1 089.7	0.346	0.654	-0.8 %	-0.7 %	8.0 %	1.00
2022	4 775.0	1 108.2	86.9	88.0	1 124.9	0.346	0.654	0.9 %	0.5 %	7.8 %	1.00
2023	5 083.3	1 176.1	88.6	89.5	1 190.6	0.343	0.657	2.3 %	2.6 %	7.5 %	1.00
2024	5 504.7	1 273.2	92.1	90.7	1 284.4	0.337	0.663	2.6 %	2.6 %	7.2 %	1.00
2025	5 690.9	1 318.6	96.4	94.6	1 330.3	0.333	0.667	0.6 %	0.4 %	7.3 %	1.00
2026	5 935.1	1 365.6	100.8	99.0	1 377.9	0.326	0.674	1.7 %	1.5 %	7.4 %	1.00
2027	6 215.7	1 432.9	106.0	103.4	1 445.6	0.321	0.679	2.1 %	1.9 %	7.4 %	1.00
2028	6 313.8	1 456.6	110.3	108.8	1 471.2	0.319	0.681	0.3 %	0.2 %	7.6 %	1.00

YEL:n valtion osuuden ennuste

VM:n 7.3.2023 indeksioletukset, paitsi vuoden 2028 indeksit ETK:n oletuksista

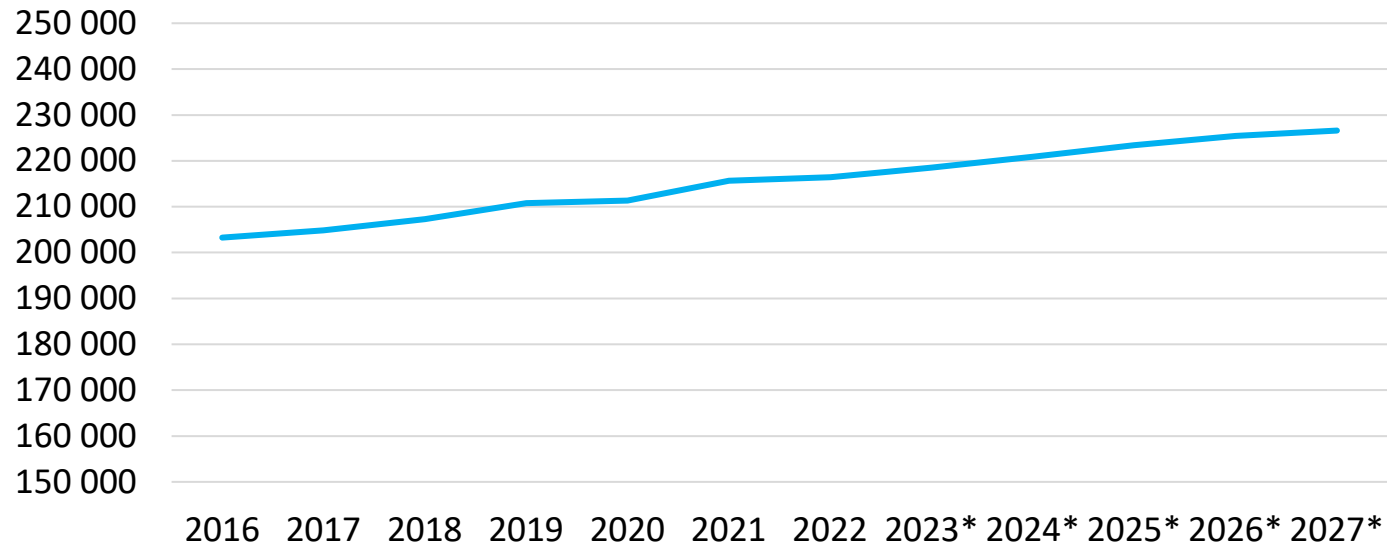
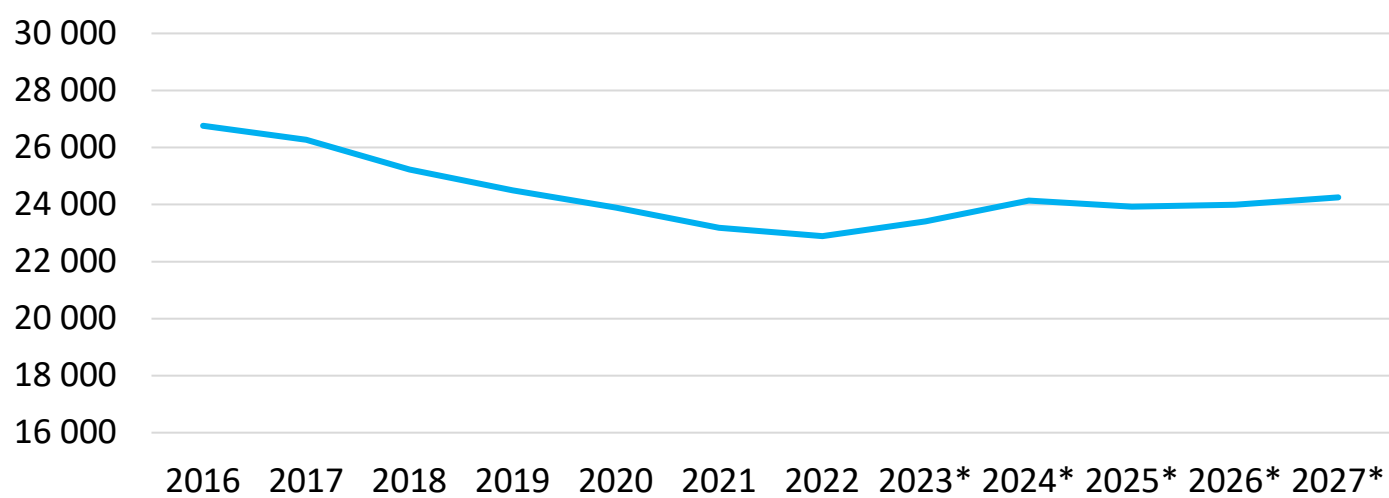
Lähtötiedot ja tulokset/teoreettinen hoitokulu ja valtion osuus

	Vakuu- tettujen luku- määrä (H:n lähtö- tieto)	Vakuu- tettujen luku- määrän muutos (Nv)	Eläkkei- den lukumäärä Nev (H:n lähtötieto)	Hoitokulu- kerroin h1	Hoitokulu- kerroin h2	Hoitokulu- kerroin h3	Hoitokulu H, milj. €	Valtion osuus, milj. €
2018	237 202	-1.0 %	140 168	0.00053	204.06	93.68	64.0	246.2
2019	240 151	1.2 %	139 831	0.00053	206.92	94.99	65.4	294.5
2020	244 406	1.8 %	142 535	0.00025	192.64	88.44	60.8	349.0
2021	245 813	0.6 %	142 897	0.00049	185.90	85.34	60.2	377.2
2022	252 991	2.9 %	147 103	0.00044	185.90	85.34	61.7	402.3
2023	255 301	0.9 %	151 314	0.00043	185.90	85.34	62.6	480.3
2024	258 031	1.1 %	153 259	0.00045	190.55	87.47	65.1	487.9
2025	260 975	1.1 %	155 367	0.00047	193.60	88.87	67.0	515.2
2026	263 357	0.9 %	157 514	0.00047	197.47	90.65	69.1	531.2
2027	264 737	0.5 %	159 818	0.00047	201.42	92.46	71.0	535.8
2028	266 279	0.6 %	162 426	0.00047	205.45	94.31	73.0	554.0

Työtulojen ja vakuutusten arviointia

Vuosi	Voimassaolevat YEL-vakuutukset 31.12.v	Työtulojen keski- arvo (euroa) käyvin hinnoin 31.12.v	Työtulosumma tvSv käyvin hinnoin (milj. euroa)	Ansiotasoindeksi Vuositieto, 2010 = 100, 2022 ennakkollinen	Työtulojen keski- arvo (euroa) v. 2023 rahassa)	Ansiotaso- indeksin muu- tosprosentti
2016	203 263	22 985	4 709.1	112.3	26 761	
2017	204 828	22 600	4 645.3	112.5	26 266	
2018	207 316	22 074	4 613.4	114.4	25 229	
2019	210 792	21 902	4 619.6	116.9	24 497	
2020	211 344	21 759	4 609.9	119.1	23 888	1.9
2021	215 646	21 626	4 638.0	122.0	23 185	2.4
2022	216 449	21 885	4 775.0	125.0	22 892	2.5
2023*	218 526	23 413	5 083.3	130.8	23 413	4.6
2024*	220 863	25 059	5 504.7	135.7	24 141	3.8
2025*	223 383	25 603	5 690.9	139.9	23 924	3.1
2026*	225 422	26 446	5 935.1	144.1	23 992	3.0
2027*	226 603	27 537	6 215.7	148.4	24 254	3.0
2028*	227 923	27 804	6 313.8	152.9	23 776	3.0

Voimassaolevat vakuutukset 31.12.v

Työtulojen keskiarvo
(euroa, vuoden 2023 rahassa ansiotasoindeksillä)

Ansiotasoindeksin toteutuneet luvut Tilastokeskus. Arviot vuosille 2022-2027 VM:n 7.3.2023 ennusteesta, vuosi 2028 pidetty samana kuin 2027.